HBO-i
HOGER BEROEPSONDERWIJS
ICT-OPLEIDINGEN

Conference Tour 2017

Singapore en Kuala Lumpur

Voorwoord

Voor het HBO-i is het netwerk van ICT opleidingen en bedrijfsleven een essentiële waarde. De tweejaarlijkse internationale reis is een traditie die heeft laten zien hieraan een grote bijdrage te leveren. Door letterlijk afstand te nemen van de waan van dag ontstaat de ruimte om dit netwerk de aandacht te geven die het verdient en nodig heeft om te groeien.

Singapore en Maleisië zijn twee heel verschillende landen, waar door middel van omvangrijke masterplannen vanuit het centraal gezag al jarenlang ICT onderwijs en bedrijfsleven gestimuleerd worden. Door deze bestemmingen te kiezen konden we een beeld krijgen van het effect van deze aanpak.

Dank aan de leden voor het bepalen van deze bestemming en dank aan de reiscommissie en Martens Backoffice voor het interessante programma en de goede organisatie.

En tenslotte dank aan de auteurs van dit reisverslag waarmee de informatie uit deze reis in het grotere netwerk gedeeld kan worden.

1

Frens Vonken
Voorzitter Dagelijks Bestuur
HBO-i Stichting
mei 2017

Inhoudsopgave

VOORWOORD 1

MAANDAG 20 MAART 2017 4

NANYANG SCHOOL OF INFORMATION TECHNOLOGY (SIT) 5

TNO 8

BEZOEK AAN XVR 10

NUS 11

DINSDAG 21 MAART 2017 12

SERIOUS GAMES ASSOCIATION AND TEMASEK POLYTECHNIC 13

VERSLAG RONDLEIDING TEMASEK POLYTECHNIC 17

IMDA (MINISTERIE INFOCOM EN MEDIA) 18

DONDERDAG 23 MAART 2017 20

CYBERJAYA/CYBER VIEW/LIVING LAB & SMART CITY 21

MAGIC (GLOBAL LEADING CREATIVITY AND INNOVATION CENTRE FOR ENTREPRENEURS) 23

MDBC (MALYSIAN DUTCH BUSINESS COUNCIL) 24

ONTMOETING MET INNOVATIE ATTACHÉ VAN DE NL-AMBASSADE 26

VRIJDAG 24 MAART 2017 29

MULTI MEDIA UNIVERSITY 30

KPMG MALAYSIA 38

MALAYSIA DIGITAL ECONOMY CORPORATION 43

REISBLOG 44

17 EN 18 MAART 2017 - VEILIG IN SINGAPORE 45

19 MAART 2017 – NOG EVEN DE TOERIST UITHANGEN 46

20 MAART 2017 48

21 MAART 2017 51

22 MAART 2017 54

23 MAART 2017 55

24 MAART 2017 57

WEER IN NEDERLAND 60

TEKSTBIJDRAGEN 61

DEELNEMERS CONFERENCE TOUR 2017 62

Maandag 20 maart 2017

4

NanYang School of Information Technology (SIT)

Na een korte algemene introductie door dhr. Aloysius THONG hebben we een korte presentatie gekregen over de curricula van vier studies die worden aangeboden bij NanYang.
De studies staan op zich los van elkaar, in de zin dat de studenten in aparte klassen zitten. Bepaalde delen van de programma's komen overeen. Deze modules worden soms door dezelfde docent bij verschillende studies gegeven, soms door verschillende docenten. Wel doen studenten bij dezelfde modules dezelfde toets.
Het is wel mogelijk om na bijvoorbeeld een jaar over te stappen van de ene naar de andere studie. De overlap is echter niet heel groot, dus je zal wel tijd verliezen (je moet gewoon alle verplichte modules afronden).

Financial Informatics
Het curriculum werd toegelicht door dhr. Aloysius THONG. Het programma kent een aantal *verticals* waarin de modules vallen: banking, business&finance, fintech en information technology. Daarnaast zijn er nog algemene vaardigheden. In het derde jaar gaan de studenten een half jaar op stage; dit geldt ook voor de andere drie studies. Dat kan in de eerste of tweede helft van het jaar zijn. In het derde jaar zijn een aantal keuzeblokken. Blokken met een stippellijn zijn keuzeblokken, blokken met een doorgetrokken lijn betreffen het verplichte programma.

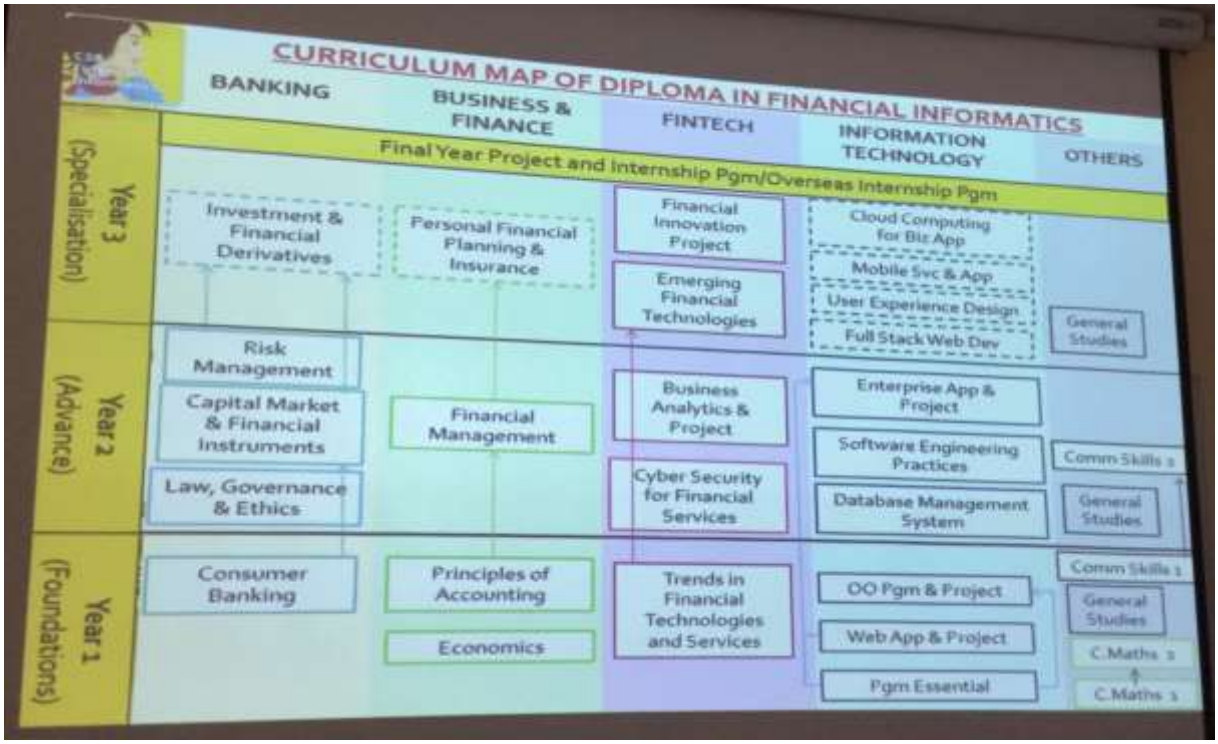

Business Informatics
Het curriculum werd toegelicht door mw. Elaine KWOK. Het programma bestaat uit drie stromen: business management, information technology en business information systems. Daarnaast is er nog een reeks modules die als 21st century skills worden aangeduid, en overige modules. De Business-modules worden gegeven door de collega's van de Business-opleidingen.

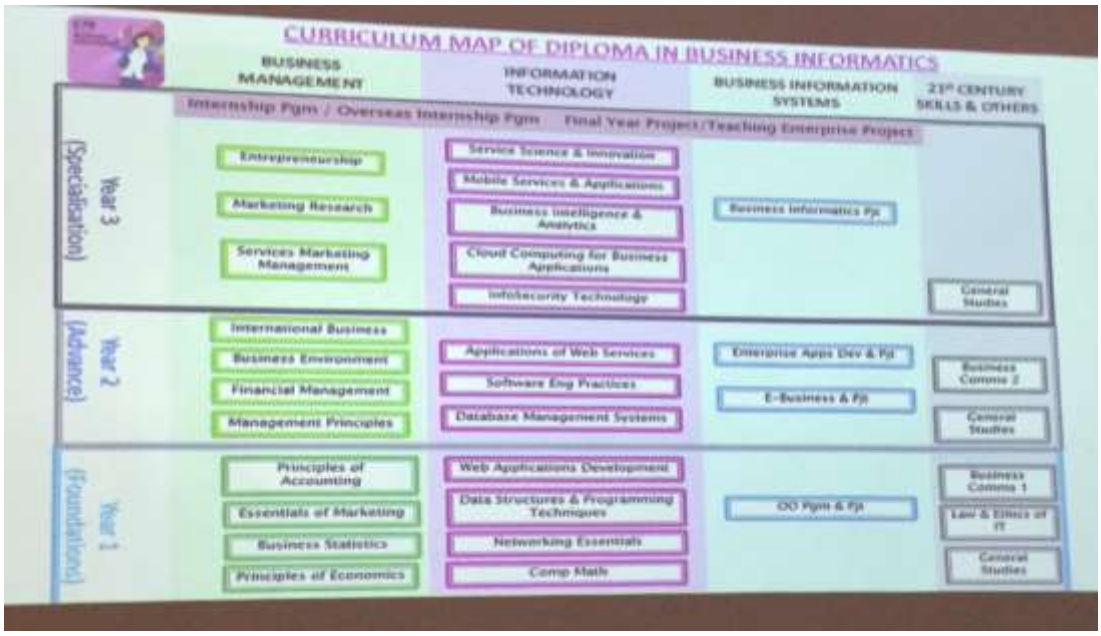

6

Business Enterprise IT
Het curriculum werd toegelicht door mw. GOH min sin. Het programma richt zich vooral op bedrijfsprocessen en IT en de bijbehorende software. Denk hierbij bijvoorbeeld aan ERP-software. Ook wordt modelleersoftware van IBM gebruikt. In het derde jaar zijn er diverse keuzeblokken, aangegeven door de stippellijnen.

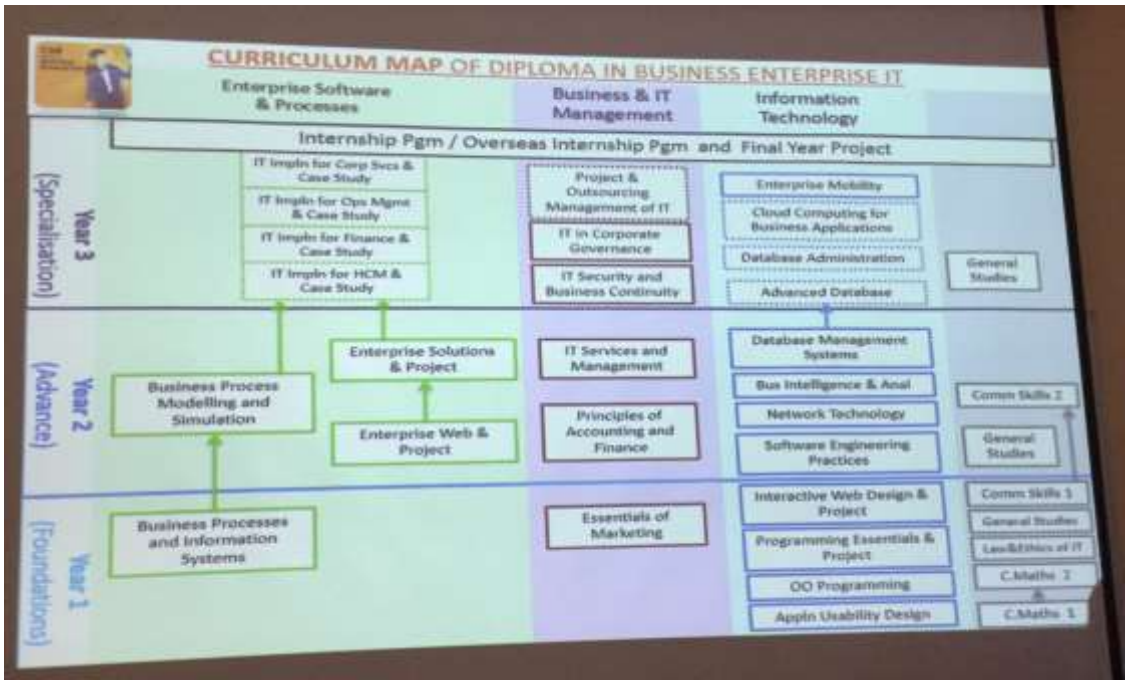

Business Intelligence and Analytics
Het curriculum werd toegelicht door mw. Serena GOH. Het programma bevat in het derde jaar diverse keuzeblokken, aangegeven door de stippellijnen. Big Data ontbreekt in het programma, in de zin dat studenten niet leren omgaan met tools voor Big Data. In andere modules komen de concepten van Big Data wel aan bod.

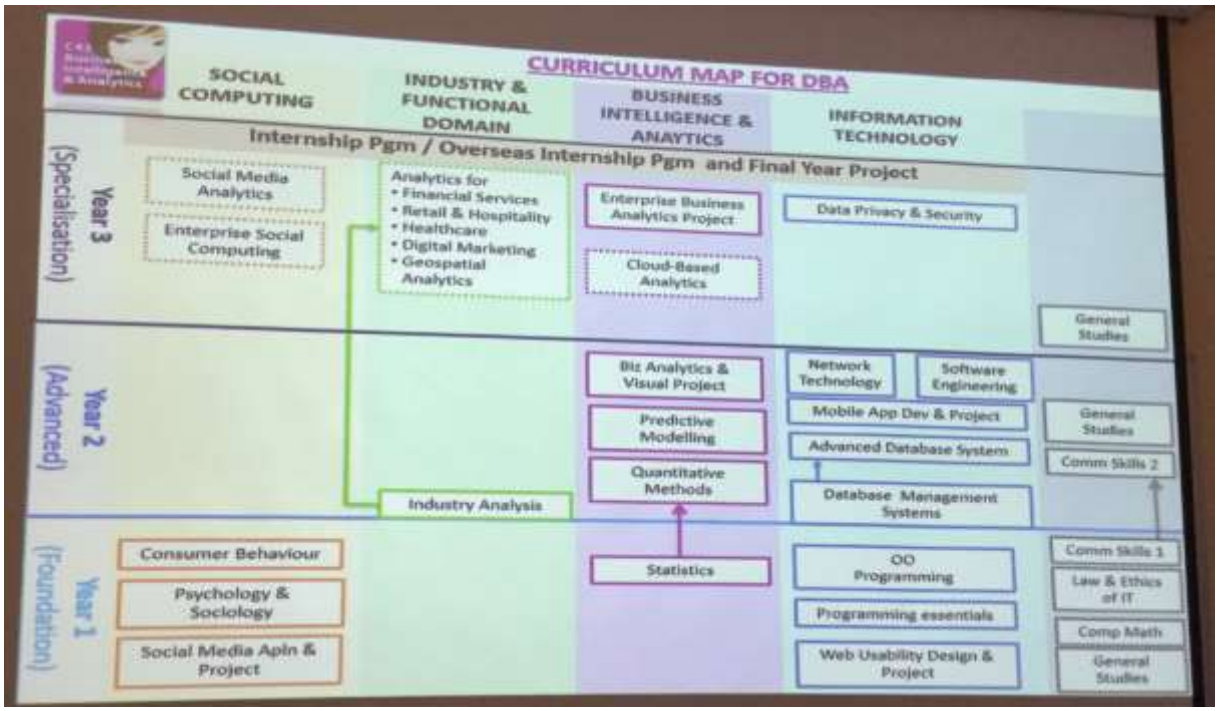

7

TNO

Dr Mark van Staalduinen begeleidt het hele proces om van idee tot innovatieve producten te komen, in samenwerking met Singapore. Doel is zijn ervaringen te delen. De TNO onderdelen zijn Industry, Healthy living, Defence, safety en security, Urbanisation, en Energy. Dit zijn onderwerpen waar meerdere partijen voor nodig zijn om tot innovatie te komen. Specifiek cybersecurity, resilience en smart city zijn de verantwoordelijkheden van Van Staalduinen.
Men noemt het Smart city technologies, for mobility en intelligent surveillance. Leven en werken in Singapore. De ervaringen van dhr Van Staalduinen geven een beeld van de cultuur in Singapore. Het Franklin gebouw geeft een start up gevoel maar men groeit en verhuist naar een nieuw en groter kantoor. Een cultuur voorbeeld is dat er veel verschillende pinautomaten zijn en dat de banken niet samen werken. Dat betekent dat men niet ervaringen deelt en dat men te rijk is om gedwongen te worden tot samenwerken. In Nederland werd men onder andere vanwege de crisis gedwongen samen te werken. In Nederland werkt men in de haven ook langs elkaar heen en beconcurreert men elkaar enorm. In Singapore werkt men samen in de haven. Het land en de haven worden als een bedrijf gerund. Singapore heeft geen grondstoffen en de voornamelijke asset is de mensen met hun kennis en dat de zakelijke processen van veel bedrijven door Singore lopen.
In 1965 werd men onafhankelijk. Alleen Israel helpt hen militair gezien. Men wordt regelmatig bedreigd door de Islamitische omringende landen. Men is sinds 1965 tot de derde GDP. Nederland is 15de. Singapore heeft een goed business model, is non-islamitisch, met een islamitisch gedomineerde omgeving. Gezondheidszorg is goed.
Albert Winsemius heeft mede veroorzaakt dat men Singapore vertrouwt, het meeste vanwege verbindingen wat betreft goederen en services. Dus moeten de infrastructuren veilig zijn. Het is net als NL een belangrijke economische hub.
TNO ziet dat de verbondenheid, smart city concept en cyber belangrijk zijn.
TNO ging samenwerken met kennisinstituten. Er wordt dan meteen gevraagd dat er geld voor nodig is. Dan is er een hoogleraar en een onderzoeker nodig en wordt er een aanvraag gedaan. Aan tafel wordt besproken wat dan het bedrag is. Dat is afstemming en geen gezichtsverlies.
Zijn achtergrond is data-analyse en Interpol zag dat je daar mee van betekenis kunt zijn voor security. Vandaaruit aan de slag met bitcoin en blockchain. Blokchain heeft een enorme disruptieve potentie. Singapore zei dat er een Global Need for Blockchain Security by Design is.
Daarnaast doet TNO ook threat trends analysis. Zo hebben ze een groot waterzuiveringsinstallatie-lab gemaakt om te gebruiken als cyber lab.
Interpol kreeg een gebouw van Singapore; dit geeft veiligheid en trekt bedrijvigheid. Onderwerpen zijn bitcoins en security.
Het gaat hier om een idee en dan moet je investeren in de relatie en lid worden van de 'familie'.
TNO monitoort het Dark web en werkt samen om de data te analyseren. Dat zijn bijvoorbeeld delen van tools om te kijken hoe anoniem het is.
Vanuit academische samenwerking naar testbeds naar tools en training naar eindproducten en eindgebruikers; dat alles wordt gedreven door threat assessment; unique selling point is dat TNO alle talen begrijpt.
Tip: Studenten moeten goed met de culturele verschillen om kunnen gaan. Dat betekent dat je moet investeren in relaties, eerst bij elkaar op de koffie gaan, daarna kan men heel zakelijk mailen.

NL - Singapore cultuurverschillen:
Program-project
Valorization-tech transfer translation
Cooperation -collaboration
Human factor-design
Stick to the rules.
Singaporese love shopping (copying) ideas.
Projecten zijn hier gelijk enorm groot.
Het is hier veilig en men gedraagt zich. De sociale controle en klik cultuur is enorm. Er worden foto's gestuurd naar de guardhouse.

Bezoek aan XVR

Tien deelnemers van de studiegroep hebben het bedrijf XVR bezocht. Edwin van de Snepscheut van XVR gaf een presentatie waarbij de geschiedenis van het bedrijf besproken werd. Tevens werd een overzicht van de verschillende componenten gegeven.

XVR is van oorsprong Nederlands (Delft), maar heeft inmiddels wereldwijd vestigingen in o.a Sydney en Singapore.
XVR is virtual reality trainingssoftware voor de opleiding, training en examinering van professionele hulpverleners en incidentbestrijders, zoals brandweer, politie en geneeskundige diensten.
Inmiddels worden er 70.000 professionals per jaar getraind. Er zijn momenteel 200 users in 36 landen.
De software bestaat uit drie componenten (detailinfo verkregen via de website):

XVR on Scene (OS)
Biedt 3D-weergaven van een incidentscenario. De instructeur kan het scenario eenvoudig opbouwen en heeft volledige controle over het verloop van de gebeurtenissen in het scenario. Met behulp van een joystick, gamepad of muis en toetsenbord kunnen een of meer professionele hulpverleners rondlopen, rondrijden of rondvliegen in de gesimuleerde realiteit van een incident.

XVR Resource Management (RM)
Om hulpverleners te laten trainen en oefenen op tactisch en strategisch niveau, heeft XVR Simulation de module XVR Resource Management ontwikkeld. Met XVR Resource Management worden de logistieke aspecten van rampenplannen in de hele hulpverleningsketen gesimuleerd. De oefeningen van XVR Resource Management zijn bedoeld om na te gaan hoe de deelnemers omgaan met de efficiënte inzet van schaarse middelen.

XVR Crisis Media (CM).
Met de module XVR Crisis Media kunnen instructeurs zelf online nieuwsberichten en sociale-mediaberichten maken via een beveiligd online portaal. Dit kan zowel vóór als tijdens een (echte) oefening. De deelnemers aan de training krijgen mediaberichten in herkenbare online kranten en sociale media te zien. Ze kunnen ook reageren door hun eigen berichten in te voeren in gesimuleerde sociale-mediakanalen zoals Twitter en Facebook.

Er werd niet al te diep op de techniek ingegaan. De technieken die een rol spelen zijn:
Game engine: Unity 3D
3D terrains: 3DSMax/FBX
2D mapping: open street map + layers (KML)
Interoperability via SDK API
Multiple visualisation solution
Multi screen (180/270/360 graden)
Oculus/Vive

Er werd geen demonstratie van het product gegeven. Geïnteresseerden kunnen terecht op de website waar een aantal demonstraties staan: www.xvrsim.com

NUS

(VERSLAG ALS PDF)

Background university NUS is older than the country. Nowadays all kind of schools. 30.000 students and 10.000 staff. High in research rankings. Primary instructional university, changed in last 20 years. They believe in leaning by doing Commercialize knowledge is part of Ireen's job. Most campus activities here at university town. Ten ivy league universities do research here. The government funds a lot for the university. Six universities in singapore can use this service. NUS Enterprise Start up ecosystem 200-300 at a very small footprint. They Re generating a pipeline of start ups as service to the community. How? 9 campuses abroad, so small their approach is being aggressive to grow. Shanghai, San Francisco etc Students work 6-12 months abroad and take entrepreneurial classes at prestigious partner universities. Once back 270 start ups were founded by 2100 alumni of the program. Logo's of start ups. Three examples how they help industry. Forming teams is very important. Business mentor, technology mentor. Above how it works. New startups gives a stake of 5% to use all the facilities. These are graduates. Even if only one NUS alumnus . 200 events (also social) a year. Including Open innovation Last years many companies ask for open innovations for down stream quick developments. U Crowdsourcing. Innovation vision of Singapore Singapore sees itself as a test bed for life sciences industry. And wants to be the point where the best of east and west meets. Jorg van HBO I (in blue) gives Kevin our competence framework. Innovation place Founder one of the startups and another started in 2014. Where is lack of water access. They're stills starting up The interdisciplinary department of interactive and digital Media Innovation: if you drink water you can get 4 different tastes. For tequila with salt, but then without the salt ◆ Immersive technologies prototypes And seven startup at Mercedes autobahn space Six blocks with start ups and universities (insead on background) about 500 start ups now.

Dinsdag 21 maart 2017

12

Serious Games Association and Temasek Polytechnic

www.seriousgamesasia.com
http://www.tp.edu.sg/schools/iit/news/launch-of-tp-autodesk-serious-games-hub

Serious Games Association - Ivan Boo (chairman)

from http://association.seriousgamesasia.com/sgas/:
The Serious Games Association (Singapore) is a registered society in Singapore serving the entire serious games community. Our community includes healthcare practitioners (clinicians and nurses), educators (primary, secondary & tertiary), corporate human resource managers, marketers, game developers, apps developers, game publishers, technologist, technology infrastructure providers, data analysts, data scientist, consultants, academics, researchers and other professionals.

The main role of Serious Games Association (Singapore) is to bridge the subject experts community (healthcare practitioners, educators, corporate trainers) with the technology community (game developers, apps developers, 3D graphic artist, data scientist) and ultimately with the users of the solutions (outcome).

Our main activities include:

1. Using events to serve as our networking platforms. These include our annual Serious Games Conference series and our annual Challenges.

2. Developing an education framework which includes train-the-trainers workshops and masterclasses. The workshops and masterclasses are targeted at subject-matter-experts which includes healthcare practitioners (clinicians and nurses), educators (primary, secondary & tertiary), corporate human resource managers and marketers.

3. Creating prototypes with industry players (healthcare, education). The association secretariat will serve as the link between the large organizations, academic research labs with the member companies.

4. Serving as the regional hub for the larger serious games community in Asia.

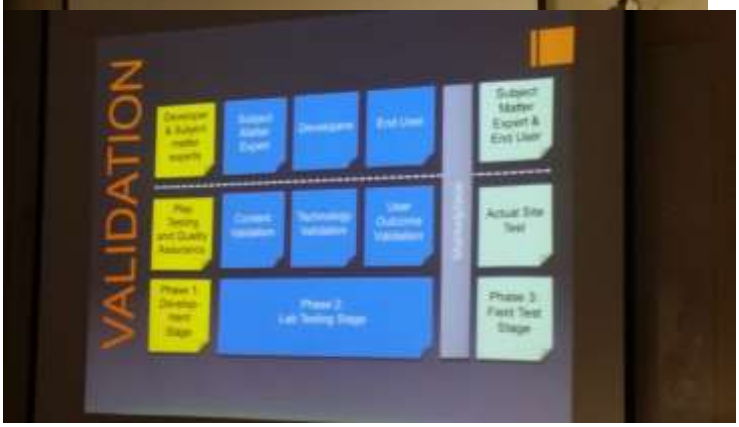

Current goal is to prove the concept of the validation centre. Therefore the validation centre is currently not commercial, but it will be later. Participants are from hospitals, the government, the army and schools. The centre is working on how to apply serious games in these areas. The validation centre doesn't believe in hackathons; solutions should come from subject matter experts, like doctors. They're working towards a learning platform including games, AR and VR. Validation is currently free of cost (funded by national research foundation). There are no games for higher education yet.

Way of working:
Goal: how to you teach kids about diabetes? This subject is inherently non-interesting to kids.
Actual question to the kids: how to develop a VR-game on a mobile phone. This is much more exciting for the kids.
Self-directed learning journey.

Case study: neonatal resuscitation
The algorithm comes from doctors.
It's a scenario-based game, based on the algorithm.
Nurses need to search the virtual room for equipment.
The game tracks every decision of the trainee; data collection.
Pattern recognition of the decisions using AI; predefined feedback, based on the patterns. So the feedback is given by the computer not by a human.
End of the game: feedback to trainee.

Validation centre for serious games:
Validate before going to the open market. Validation based on 1. outcome, 2. content, and 3. technology:
Another group of doctors tests the game (independence).
Is there an improvement in the trainees? This is assessed by an independent group (from government), also including feedback from the trainees themselves.

Independent group to assess technology.

Budget for the game: 8000 euro (2 scenarios). This is cheap. A 2-day classroom is already more expensive. The game you can keep playing longer.
Issues:
Tough to get the doctors out of the hospital
How to get young people engaged? Where are the good serious games developers? UK, Germany, Netherlands.
How to get creativity? Kids: they approach a game by trying and experimenting, so they're much faster in understanding a game, compared to adults who go for control. Solution: use kids and get rid of teachers and parents.
Cultural aspects are of importance.

Diploma in Game Design & Development – Jonathan Pillai

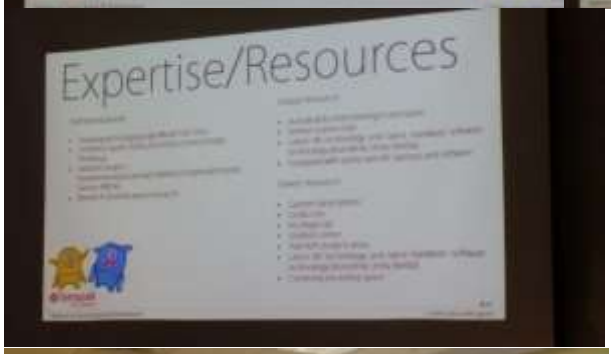

Their approach to learning:
Focus on skills. Change in Singapore in the last 2-3 years: from qualification-centric to skills-centric.
Focus on serious games (gamification).
Very industry-focused. Students do not only get a diploma, but also industry certification (like Unity). Industry looks at a student's portfolio, not his grades.
Programme.
1st year: integrated approach; no separate courses on programming, UX-design. Focus on the application, that is the goal; then work backwards. First get the interest of the students, only then focus on theory.

3rd year very related to industry. Students work in the hub on industry projects. 6 months at school; 6 months in industry; then they swap (can also be a whole year in industry).
Students focus on one project; teachers are like consultants coming in. teachers are industry-certified. Teachers and students work side-by-side; students and teachers are almost like colleagues. Staff carries responsibility of industry projects (school's reputation and appraisals).
Teachers create project groups with approximately 5 students (max. 10), with mixed skills, and mixing weak/strong students. Teachers match weak/strong students to the complexity of the industry projects. They pay a lot of attention to the bottom 15% students.
The hubs are like an industry development pipeline: select, start, ... Industry collaborations with medical, the army, education, ...
Some numbers: 8 teachers; 6 projects; 10-12 months per project.
Graduation rate:
90+% graduation rate within 3 years.
Change: before students choose school; now school chooses students (interview with portfolio)
How does staff keep up with technology? Staff gets hands dirty. They are involved in the industry projects together with students. Teachers lead the projects and fill the gaps. Secondly, staff certifies themselves continuously.

They are open for investigating possibilities for collaboration. Student exchange is possible.

Verslag rondleiding Temasek Polytechnic

Op dinsdagochtend heeft de B groep een rondleiding gekregen op de Temasek Politechnic School of Informatics & IT. We zijn onder andere in het IT Hacklab geweest. Hier doen ze veel op het gebied van innovatie en onderzoek. Studenten kunnen hier werken in grote open ruimtes. We hebben hier een demonstratie gekregen van het 'mirror mirror on the wall' project. Hierbij gaat iemand voor de camera staan. Deze camera maakt een foto en op basis van een aantal kenmerken wordt je leeftijd geschat (dit klopte echter vaak niet…!).
Een andere ruimte waar we zijn geweest was het Agile Solutions Center. Alles op deze afdeling refereert naar het Agile werken (voornamelijk Scrum). Het gehele scrumproces en Agile Manifesto staat op de muren beschreven en afgebeeld. In de werkruimtes staan de 5 stappen van Design Thinking beschreven (Empathyze, Define, Ideate, Prototype en Test). Verder vind je in de gangen in het kort de gehele geschiedenis van het IT vakgebied in een tijdlijn weergegeven op de ramen. Al met al een inspirerende plek voor studenten om aan de slag te gaan met IT.

IMDA (Ministerie Infocom en Media)

www.imda.gov.sg
Bezoek aan IMDA – Ministerie Infocom en Media op 21-03-2017 van 14:00 – 16:00

Foo Hui Hui heet ons welkom. Vervolgen introduceert Frans ons.
Uitleg hbo-i platfom: netwerkorganisatie, domein beschrijven om curriculum te bepalen. Nu op reis om veel te leren en in de toekomst samen te werken.
Overhandigen cadeaus.

Foo Hui Hui vertelt de agenda van de middag. Er zijn een presentaties over de volgende onderwerpen: wat doet imda (overview), Human Capital Development en Innovatie. Tot slot ontmoeten we aantal vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven.

Presentatie 1: Overview (Foo Hui Hui)
De presentatie gaat over het IMDA in het algemeen, waaronder een uitleg over de visie en missie. Een wens van Singapore is om een Smart Nation te worden.
Punten zijn:
Singapore is klein. Alles bij de hand.
Niet alleen technologie maar ook weten van overheid wat nodig is.
Een plek zijn waar mensen een betekenisvol leven leiden
Echte wereldproblemen oplossen, voorbeeld: toename wereldbevolking.
Singapore 3rd dichtstbevolkt. Probleem voor resources.

Een ander probleem is een verouderende bevolking (aging population). Hoe technologie ingezet worden, zoals smart phones en verkeerstromen reguleren met IoT.

Samenvatting en afsluiting

Human Capital Development (Karen)
Karen zal een aantal ideeën met ons delen. Er zijn veel programma's om studenten te trainen.

Wat is de reden voor deze programma's? Infocomm industrie, belangrijke bijdrage aan economie, een hub voor infocomm, toonaangevende bedrijven (Disney, Google en een sterke vraag naar ICT mensen, grote behoefte aan infocomm professionals.

Kinderen leren omgaan met computeres. Leren programmeren als ze klein zijn. Hoe? 21st cent skills zijn belangrijk. Singapore scoort hoog in ranking van scholen. Lessen van 45 minuten in programmeren. Leuk maken is belangrijk. Dit is niet moeilijk met bijvoorbeeld het code for fun programma. Dit is een training na schooluren en onderdeel van het curriculum. Ook is er een competitie opgezet om het leuker te maken voor kinderen.
Dankwoord

Foo Hui Hui geeft de mogelijkheid om vragen te stellen. Er worden een aantal vragen gesteld en beantwoord.

Er wort een groepsfoto gemaakt met Karen. Er is tijd voor hapjes en drankjes.

Latize (Nienke Kinderman)
Nienke komt uit Nederland is nu 4 jaar in Singapore. Latize is Singapore based start-up.

Het idee van de start-up is om "Going beyond the classroom" te gaan. Singapore is erg gefocust op wiskunde e.d. en studenten hebben vaak niet een holistische kijk en aandacht voor kwaliteiten zoals samenwerking e.d.

Latize levert een platform gericht op het samenbrengen van verschillende data, zoals excelsheets, databases e.d. De gebruiker maakt hier vervolgens insights van.

Een voorbeeld van een toepassing van het platform is learning analytics. Dit kan helpen bij het "educators dillemma", namelijk: Drowing in information while thirsting for knowledge. Key bij de oplossing is "where are the connections".

IMDA initiatives (Foo Hui Hui, Soh Moh)
Er wordt een demo van 4 toys die zijn uitgewerkt afgelopen jaren.
Bee bot. Problem solving, plannen, samenwerken.
Keyblock (keybot). Blokken om te programmeren en scanner. If statements en repetitive nodes. Tid. Kerstkaarten

Dank en vragen.

Donderdag 23 maart 2017

20

Cyberjaya/Cyber view/Living Lab & Smart City

cyberview.com.my
cyberjayamalaysia.com.my
www.mymagic.my
Facebook:facebook.com/magic.cyberjaya

Cyberview & Cyberyaja

Na de twee enthousiaste digitale ondernemers kwam een dame van cyberview aan het woord. Van haar verhaal heb ik niet veel opgevangen: ze sprak wel Engels, maar niet het soort Engels dat ik makkelijk kan verstaan. Gelukkig heeft Wikipedia een prima artikel over het onderwerp.
Cyberview is een Maleise overheidsinstelling die verantwoordelijk is voor het ontwikkelen van de digitale stad Cyberjaya. Dit is in 1995 begonnen met enkele (high-tech) bedrijven en universiteiten, en het is aangevuld met woongelegenheid, winkels, horeca, recreatie, etc. Hierdoor is het nu een echte stad geworden waar je kan wonen, werken, en je vrije tijd besteden. Een van de oorspronkelijke onderdelen van Cyberyaja is de Multimedia University, waar we morgen op bezoek gaan.
Cyberview heeft een gecompliceerde geschiedenis van publiek-private samenwerkingen die door de financiele crisis niet goed uitwerkten, gevolgd door ingrijpen van de overheid.
Cyberjaya is de plaats in Maleisië waar nieuwe IT-technologieën worden uitgeprobeerd, zoals camerabewaking tegen criminaliteit, een uitgebreide netwerk infrastructuur, en contactloos digitaal betalen.
Cyberview runt ook specifieke projecten binnen cyberyaja, waaronder een incubator voor startups, met een focus op lokale activiteiten. (Het leek wel of iedere instelling waar we mee in contact zijn geweest zijn eigen incubator runt.)
Er wordt ook gewerkt aan het meten en verbeteren van de API. Dit veroorzaakte enige verwarring onder de luisteraars, totdat het doordrong (bij een enkeling pas na het afscheid) dat hiermee de Air Pollution Index werd bedoeld en dus niet een Application Programming Interface. Overigens maken ze voor dit meetnetwerk gebruik van LoraWAN, een low-energy wide-area netwerk dat ook in Nederland opgang maakt.

De laatste jaren wordt de scope van Cyberyaja uitgebreid van alleen IT tot een global technology hub voor alle high-tech activiteiten in Maleisie.

MaGIC (global leading creativity and innovation centre for entrepreneurs)

MaGIC is een platform, opgezet door de overheid, met als doel om innovatie in te zetten bij startups voor een betere dienstverlening en klantervaring. De aanleiding hiervoor is dat de overheid van mening was dat het midden en klein bedrijf niet voldoende bijdroeg aan het GDP van Maleisië.
De organisatie is opgericht in 2014 en heeft 77 medewerkers en maakt gebruik van een groot aantal stagiaires.
Initieel waren de startups veelal ICT georiënteerd maar langzamerhand komen er nu ook startup bij op het gebied van bv retail of lifestyle.
70% van alle startups zijn van Maleisië afkomstig, overige voornamelijk uit de rest van Azië. MaGIC draagt zorg voor subsidies en faciliteert een omgeving waar creativiteit en entrepreneurschap kan gedijen(incubator). Hierbij ondersteunt het ook Maleise startups in het buitenland. Het beleid is om in het kader van kennisdeling etc. buitenlandse startups naar Maleisië te halen en niet andersom.
Het MaGIC programma bestaat uit een “Enterprise”en een “Social Enterprise ”lijn. Binnen dit programma zijn er samenwerkingen met diverse (onderwijs)organisaties.
Naast het MaGIC programma bestaat er de “Corporate Entrepreneurship Responsibility” (CER) die ondernemingen aanzet om de startups te ondersteunen door het verstrekken van opdrachten of het faciliteren van hackatons etc.

MDBC (Malysian Dutch Business Council)

http://www.mdbc.com.my/services/student-internship-program/

Namens de Malaysian Dutch Business Council vertelde Marco Winter (de algemeen directeur) iets over de werkzaamheden en verantwoordelijkheden van deze Maleisische-Nederlandse Kamer van Koophandel. Een interessante partij, gezien het feit dat zij een studenten-uitwisselingsprogramma (Student Internship Program) faciliteren voor Nederlandse studenten.

De MDBC heeft inmiddels 250 leden en heeft een aantal rollen, waaronder:
Een **netwerkpartij** zijn, die leden en bedrijven aan elkaar linkt. De variëteit aan bedrijven die lid zijn is groot: grote namen als Shell, Unilever en Heineken zijn lid maar ook MKB-organisaties zoals Maxgrip, ECN en Mylaps. Inmiddels zijn naast Nederlandse organisaties ook een aantal Maleisische bedrijven lid. Zolang zij niet concurreren met Nederlandse bedrijven binnen de groep, is dat geen probleem.

Het **vertegenwoordigen** van het Nederlandse bedrijfsleven, waarbij de MDBC hand in hand werkt met de Nederlandse ambassade, de verschillende internationale Kamers van Koophandel en met een regionaal netwerk (Singapore, Indonesië en Thailand, evenals Vietnam & de Filippijnen).
De MDBC heeft verder een directe connectie met de minister van handel van Maleisië, die een investeringsagentschap onder zich heeft.

Leveren en organiseren van **business services**. Denk hierbij aan het organiseren van evenementen zoals seminars, borrels, bedrijfsbezoeken, panels, etc. Hieronder valt ook het promoten van het zuiden van Maleisië als mogelijke vestigingsplaats, omdat dit 20 autominuten van Singapore ligt en zeer goed betaalbaar is. Ook vallen hieronder de 'sustainability award', het kwartaalblad en het Student Internship Program.

Het Student Internship Program wordt geleid door Jolande Jonge Poerink, die eveneens twee stagiairs heeft meegenomen.
Jolanda vertelt dat de afgelopen jaren ongeveer 100 studenten per jaar in Maleisië geweest zijn voor hun stage. De achtergrond van bedrijven hierbij fluctueert, evenals de achtergrond van studenten. Het aanbod van studenten Business IT & Management is momenteel het hoogst, hoewel er vooral naar software engineering wordt gevraagd vanuit het bedrijfsleven in Maleisië.
Het SIP/de MDBC werkt voornamelijk met Hogescholen samen, die zijn ook lid van de MDBC. Voor een aantal van de aanwezige hogescholen geldt dit daadwerkelijk.

Wat praktische informatie over stagiairs in Maleisië, gebaseerd op de vragen die op Jolanda werden afgevuurd (de interesse was duidelijk groot):

- Derdejaarsstudenten zijn het makkelijkst te plaatsen, gezien de aansluiting met hetgeen gevraagd wordt in de markt. Er is momenteel vooral vraag naar studenten die kunnen/willen programmeren, en studenten die goed zijn in Design.
- De duur van de stages is in de regel 4,5 tot 5 maanden.
- Als de student geaccepteerd wordt, zorg de MDBC voor het sociale en logistieke vangnet voor de student. De MDBC leidt ze door het visumtraject heen, maakt ze in voorbereiding op hun reis lid van een

besloten Facebookpagina zodat studenten elkaar vooraf al kunnen leren kennen. Daarnaast levert de MDBC een lijst van woonplekken en zorgen zij voor een introductieprogramma in Kuala Lumpur als de student arriveert in Maleisië.

- De aanmelding van studenten kan door ons als opleidingen gedaan worden, maar de student mag zichzelf ook buiten ons medeweten om aanmelden.
- De MDBC heeft vrij rap informatie over de inhoud van de stage en goedkeuring vanuit school nodig voor de aanvraag van de werkvergunning. Dit gaat nog weleens moeizaam….
- Wat betreft stagevergoeding adviseert de MDBC-bedrijven 900 R te laten betalen, waar studenten net hun kamer van kunnen betalen (maar met een beurs voor uitwonenden en het intrekken van de ov-jaarkaart, komt de student dan best aardig uit).
- Het bedrijf betaalt de werkvergunning van de student.
- De plaatsing is zowel bij Nederlandse als Maleisische bedrijven.
- De voertaal is overwegend Engels.
- De MDBC heeft geen database met vacatures, maar stuurt wel regelmatig verzoeken door naar Hogescholen. Daarbij kan het handig zijn om lid te worden van de MDBC-facebooksite (MDCB Internships).
- De student betaalt bij inschrijving bij de MDCB 50,-. Bij succesvolle bemiddeling betaalt hij vervolgens 150,- plus een borg. Die borg krijgt de student na afloop van zijn stage (en na goed gedrag) weer terug. En nog een borg die hij later terugkrijgt
- Maleisische studenten gaan niet naar Nederland, omdat het netwerk van de MDCB in Nederland ligt. Daarnaast zijn de Maleisische studenten niet gewend om toe te passen (de manier van lesgeven aan de Maleisische universiteiten is nog wat 'traditioneel').

Voor meer informatie: zie www.mdbc.com.my.

Ontmoeting met innovatie attaché van de NL-ambassade

Bezoek van de Innovatie attaché

In de voor dit doel wat krappe ontbijt"zaal" van het hotel kregen we van Suzan van Boxtel en Elsbeth Nijhuis, de innovatie attaché van de Nederlandse ambassade, een overzicht van hun activiteiten. De techniek liet hen een beetje in de steek. Nadat ik een passende video kabel van mijn kamer had gehaald bleek de dame van het hotel niet zo blij met onze pogingen die op haar flatscreen aan te sluiten, dus werden er 3 losse laptops gebruikt voor de presentatie. Het geluid van de filmpjes liep daardoor niet synchroon en foto's maken van de presentatie was een uitdaging. Gelukkig kreeg ik later de sheets per email.

De ambassade doet blijkbaar meer dan alleen gestrande reizigers en vermiste paspoorten. De innovatie attaché stimuleert de Nederlandse handelsbelangen, met name door het leggen van de (juiste) contacten voor innoverende bedrijven. De sheet met Singaporese overheidsorganisaties die daarbij van belang kunnen zijn toont zo'n 15 namen, plus natuurlijk nog wat overkoepelende instanties.

Bedenk daarbij nog dat in Singapore de overheid zich sterk bemoeit met het bedrijfsleven, dus je moet als bedrijf steun zien te vinden van de juiste overheidsorganisatie. Andersom zal een Singaporees bedrijf jou als Nederlands bedrijf pas serieus nemen als je door de Nederlandse overheid wordt aanbevolen, dus die rol neemt de Innovatie Attaché (als vertegenwoordiger van de Nederlandse overheid) ook op zich.

Main challenges for Singapore

- Small country, high density
- 5.5 million in 700 km²
- 3.3 million Singaporean
- 94 % live in high-rise appartments
- No natural resources
- One of the fastest ageing populations

Singapore is een stadstaat zonder noemenswaardige natuurlijke hulpbronnen, met een snel ouder wordende bevolking. Zelfs voor hun drinkwater zijn ze afhankelijk van het buurland Maleisië, en het zand voor hun ambitieuze landaanwinningsprojecten moeten ze in het buitenland inkopen. Tot voor kort gebeurde dat in ook in Maleisië, maar geheel in de sfeer van zandbak-politiek werkt dat land daar nu niet meer aan mee.
De traditionele inkomstenbronnen van Singapore zijn handel en financiële dienstverlening, beide gesteund door een uitstekende infrastructuur en een overheid die zich qua afwezigheid van corruptie kan vergelijken met de westerse landen. (Op de kaart zie je een klein blauw vlekje in een zee van oranje en rood.)

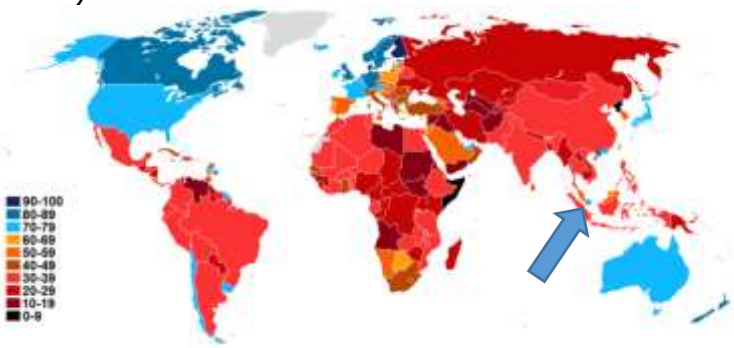

Singapore (lees: de Singaporese overheid) wil de huidige afhankelijkheid van handel en financiële dienstverlening beperken, en daartoe willen ze van Singapore een smart nation maken.

Develop Singapore in a Smart Nation

Dit uit zich bijvoorbeeld in plannen voor globale WiFi dekking, verzamelen en ontsluiten van data, en stimulatie van onderwijs en ontwikkeling. Speerpunten zijn health, living, mobility en service.

Dergelijke kreten hebben we in Nederland ook weleens gehoord, maar als de overheid in Singapore zoiets beslist dan wordt de daad (en het geld) bij het

woord gevoegd, en de burgers en bedrijven zijn geneigd goed te luisteren naar wat de overheid wil. Speerpunten zijn Big Data, IoT, Communication, Cyber Security, Robotics en Immersive Media. (Hadden we net andere speerpunten? Geeft niets, dat was een andere sheet.)

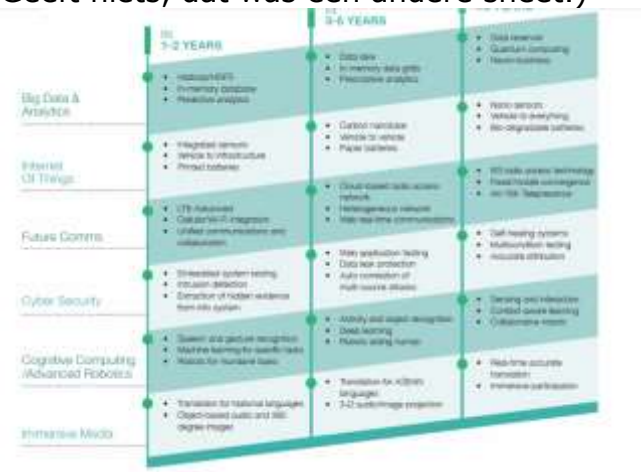

Volgens Elsbeth is het Singaporese onderwijssysteem lastig naast het Nederlandse te leggen, zeker als je het equivalent van een HBO wilt vinden. De polytechnics waar wij op bezoek zijn geweest classificeert zij als ongeveer MBO, maar de niveaus (en aanzien) van de verschillende onderwijsinstituten varieert sterk (meer vergelijkbaar met Amerika of Engeland dan met Nederland). Onze eigen indruk van de polytechnics is dat ze ongeveer overeenkomen met de eerste drie jaar van onze HBO.

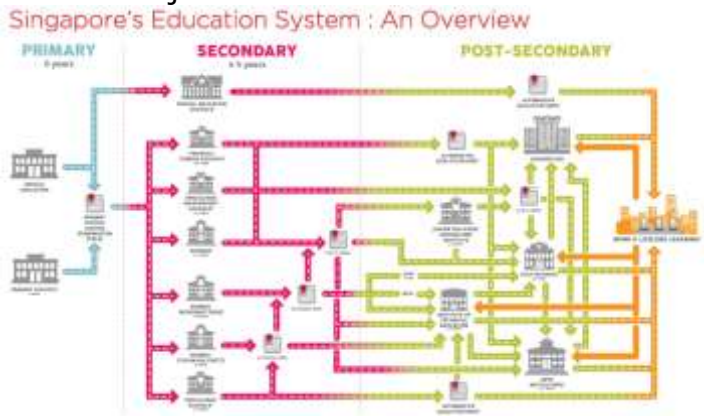

De mentaliteit van Singaporese leerlingen is (in positieve zin) niet te vergelijken met de Nederlandse. Er wordt al vroeg onderscheid gemaakt naar prestaties, er worden verrijkende klassen aangeboden, en presteren wordt sterk aangemoedigd, ook door de ouders. Wel is het systeem sterk hiërarchisch, eigen initiatief en creativiteit worden niet sterk ontwikkeld. Dit vind je ook terug in het bedrijfsleven, dat naar de overheid kijkt om een richting gewezen te worden. Qua stages voor buitenlandse studenten liggen er in Singapore niet veel kansen, het binnenhalen van buitenlanders wordt sterk ontmoedigd door de overheid. Uitwisseling van studenten met polytechnics maakt wel kans, mede omdat ze een HBO zien als een soort universiteit, dus zo'n contact levert hen status op. De hoge COL (Cost Of Living) in Singapore kan daarbij wel een probleem opleveren voor de student. (In contrast hiermee liggen er in Maleisië wel goede kansen, zoals we daar te horen kregen.)

Vrijdag 24 maart 2017

29

Multi Media University

· https://www.mmu.edu.my/faculty/faculty-of-information-science-and-technology/
· https://www.mmu.edu.my/degree/information-technology-management/#program-info
· https://www.mmu.edu.my/degree/security-technology/#program-info
· https://www.mmu.edu.my/degree/data-communications-and-networking/#program-info

MultiMedia University (MMU)

MMU Opening en lezing

Om 9:15 werden we welkom geheten op de Multimedia University door de "vicepresident of academy".

Eerst was er een lezing, daarna een fotosessie afgesloten met een rondleiding langs 4 faculteiten.
Deze 4 faculteiten zijn:
Management
Creative Multimedia
Computing and Informatics
Engineering

Lezing:
MMU is de eerste private universiteit van Maleisië.
Hun ambitie is "Inquiry, Inspiration and Innovation" (i3). Daarnaast willen ze in de top 100 universiteiten van Azië te staan in 2020.
Hun naam komt vanuit de overheid, en een belangrijke focus is ICT. Naast ICT zijn er nog meer programma's maar deze zijn kleiner. MMU is een trendsetter binnen de industrie.
Ze hebben veel awards en veel controleurs die ze erkennen.

Ze werken veel samen met grote bedrijven. Sommige bedrijven sponseren een laboratorium.

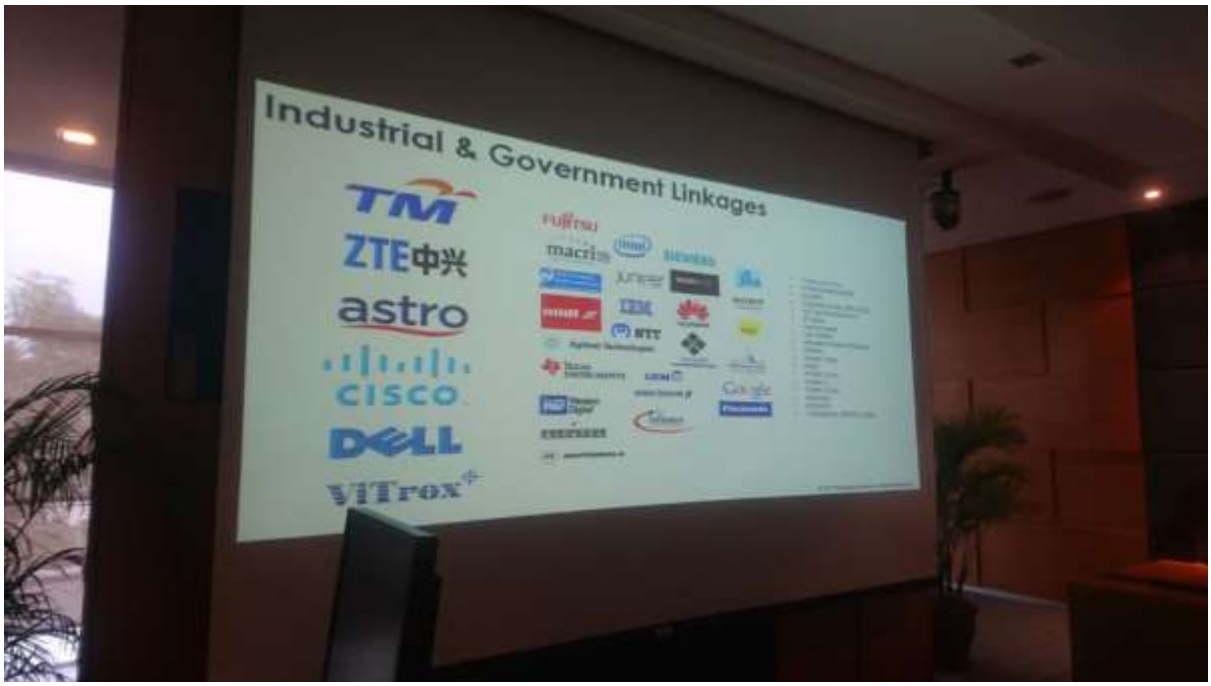
Industrial & Government Linkages
TM
ZTE中兴
astro
cisco
DELL
vitrox
fujitsu
macris
IBM
NTT
Google

32

Ze hebben 3 locaties (Johor is nieuw).

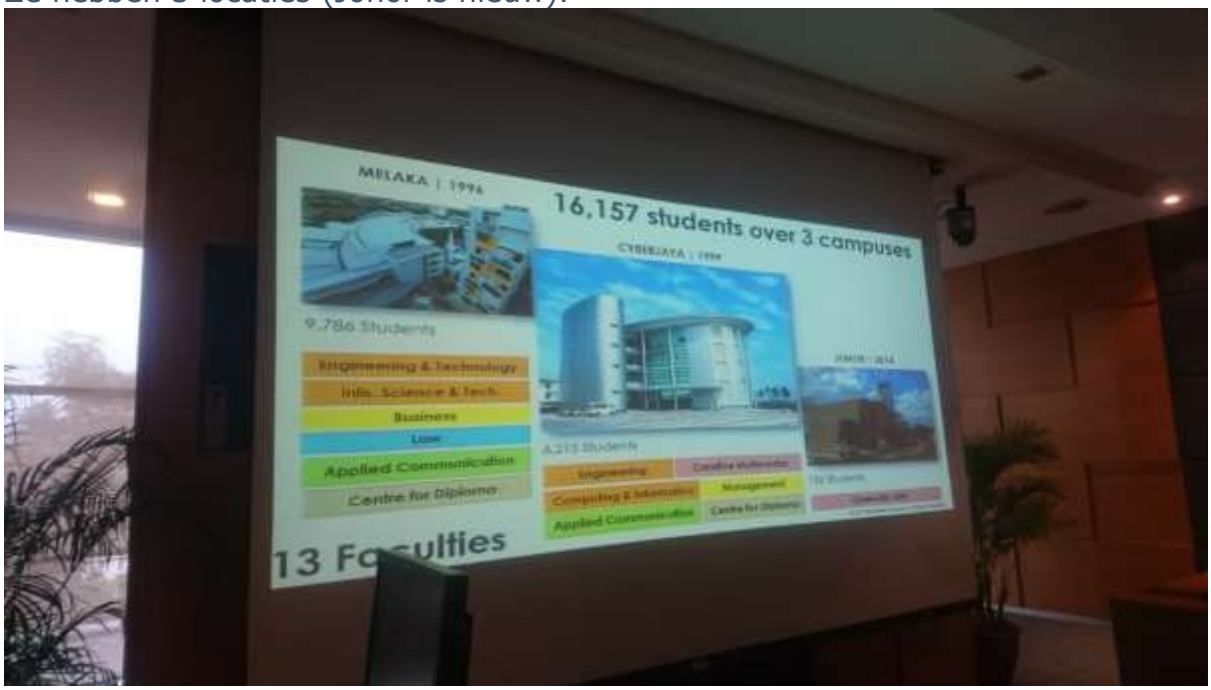

Permata Dunia: jewel of the world. Ze hebben alumni waar ze zeer trots op zijn.

MMU wil van MMU 2.0 naar MMU 3.0 bewegen.
MMU 2.0: fixing the fundamentals.
MMU 3.0: i-University: verandering binnen de studentengroep vanwege de beschikbaarheid van data. (2 sheets)

Op de sheets staan de volgende termen die werden uitgelegd:

Seed: informatie komt overal vandaan en kan overal naar toe. Dus gebruiken we hier meer real world problems i.p.v. lectures.
Odl: online & distance learning.
EDC: startup ondersteuning.

MMU (rondleiding smarthome lab)
Engineering lab: hier hebben ze een huis nagebouwd om een smart home te simuleren. Hier werden enkele showcases getoond.
Alexa is een spraak gestuurd programma waarmee alle lichten kunnen worden aangestuurd.
Daarnaast worden sensoren uitgelezen met een FPGA en de data wordt dan doorgestuurd naar een server (nu lokaal) en dan wordt de data getoond op een website. Indien er dan beweging is geconstateerd, zou je er een robot op af gestuurd kunnen worden.
Er is ook een app waarmee het koelkast-energie-verbruik gemeten kan worden.
In dit lab zitten studenten voor 9 maanden als afstuderen voor hun bachelor in groepjes tot 5 personen. Studenten krijgen een klein bedrag voor hun project.
De laatste batch studenten bevatte 120 studenten en studenten kunnen 24 uur bij het lab. Er zijn meerdere labs. Overdag zijn er lecturers aanwezig en soms 's avonds. De eerste helft is een ontwerpfase en daarna gaan ze naar een maakfase (waarin ze design thinking toepassen).
De studenten krijgen een supervisor toegewezen tijdens hun eindproject waarmee alles geregeld wordt.
Het project wordt afgesloten met 2 presentaties, waarbij een extern comité de tweede presentatie bekijkt voor grading.
Het kost 72.000 ringgit voor het 4-jarige programma. Bij een private instelling moet je bij de overheid funding aanvragen voor researchprojecten. Ze denken dat studenten beter presteren omdat ze ervoor betalen, en omdat er meer applied vakken worden gegeven omdat dat beter is voor de industrie.

MMU (rondleiding E-gallery)
Faculty of Creative Multimedia, ze laten hier studentenprojecten zien door deze te projecteren.
Studenten hier krijgen het eerste jaar art en design. Dit omdat ze dat nog niet kunnen, maar al wel kennis hebben van technologie.
Lecturer by week, practitioner by weekend.
Studenten moeten zichzelf tools aanleren maar hierbij is begeleiding. Software is ingekocht door de MMU. Studenten krijgen allemaal hetzelfde diploma, bedrijven zijn geïnteresseerd in portfolio, niet in de cijferlijst. 98%, 99% van de studenten slagen. Een heel klein percentage doet er langer dan 4 jaar over.

MMU (rondleiding Innov8 lab)
Innovate lab, hier staan 4 touch tables (oversized ipad) waar per tafel 6 studenten aan kunnen werken. Op het centrale scherm (4 gekoppelde schermen) kun je alle vier de tafels zien. Daarnaast kun je op het centrale scherm ook je telefoon mirroren voor presentaties (tot 4 telefoons tegelijkertijd).
Facebook wordt gebruikt om projecten op te presenteren (inclusief documentatie en persoonlijke reflectie).
Lesvoorbereiding kost niet meer tijd dan normaal vanwege het gebruik van dropbox om alle files klaar te zetten.

36

MMU (rondleiding faculty of management)
Faculty of management (lab 4).
Lab voor executive training.
Gemodelleerd naar een Spaanse universiteit. Er staan vergadereilanden en er kunnen presentaties en videoconferenties gehouden worden. Er zitten hier veelal master en phd studenten.
Dit is vergelijkbaar met BIM opleidingen, er worden ook vakken zoals databasedesign en sql gegeven. Multimedia studenten hier krijgen lingo en macromediasystems.
MMU heeft een eigen-accreditatie-certificaat waarmee ze hun eigen opleidingen kunnen samenstellen (zolang guidelines worden gevolgd).
SAP modules zijn de core van de opleiding.

Off the record is de volgende informatie nog verkregen:
In het eerste jaar worden studenten geselecteerd en valt 50% af. (dit wordt hier vermeld omdat dit belangrijke informatie is voor alle HBO-I leden, dit is geen officieel standpunt van het MMU)

KPMG Malaysia

Visit KPMG - Cyber security 24 maart 2017

We zijn een uur vroeger dan verwacht. Verkeer was niet zo druk.

We worden ontvangen door dhr. Melding Mudin (Executive Director KPMG) en Leong Huoc Yan (Associate Director). En spreken onder het genot van een kop koffie informeel met elkaar.

Figuur 1Informeel begin in de Board Room

In principe zijn van het MDBC (Malaysian Dutch Business Council) ook 12 mensen aanwezig waaronder de stagiaires die gisteren ook bij de bijeenkomst waren
Kamelinder Singh (MDEC - Manager) is ook bij deze bijeenkomst aanwezig. Hier gaan we vanmiddag nog naar toe.
Roan Schuurman (Director - Delaware Consulting).
Marco Winter (Executive director MBDC)

Van KPMG komt Dani Michaux (Executive Director - verantwoordelijk voor Cyber Security in deze regio) binnen.

Marco (MBDC) doet de aftrap en geeft een korte introductie, waarna Peter een korte introductie geeft over het HBO-I.

Dani vertelt dat je bij KPMG niet direct denkt aan Cyber Security. KPMG Management Consulting (Information Protection & Business Resilience) vertelt wat tegenwoordig risico’s zijn voor wat betreft Cyber Crime.

Ze praten met de directie maar ook IT-operator om de risico's van IT te vertellen en de juiste antwoorden te hebben. Hun uitdaging is om bewustwording te creëren bij de klanten over de gevaren die er tegenwoordig zijn met de huidige IT.

Figuur 2 Dani Michaux vertelt

KPMG Cyber Security Challenge voor studenten in Maleisië, is Thailand tegen Maleisië. Peter vraagt of NL-studenten ook mee kunnen doen. Dat gaat Dani uitzoeken

Ze werken samen met een aantal universiteiten. Ze verzorgen ook lessen op de universiteiten.

Cyber Security is een van de 6 speerpunten van KPMG.

KPMG heeft een lab gebouwd om de Cyber risico's te laten zien.

Figuur 3 Lab opstelling bij KPMG

Melding Mudan vertelt over gerucht ransomeware bij Apple.
App die palm-Reading doet om je toekomst te voorspellen maar niemand weet wat met deze gegevens gebeurd en de mensen achter deze app hebben biometrische gegevens en kunnen daar van van alles mee doen.

IoT - steeds meer devices zijn connected!

Je kunt het aantal Cyber attacks niet voorkomen maar de gevolgen zoveel mogelijk minimaliseren.
Het gehele ECO-systeem (bijv. Apple) moet samenwerken om tot een veilig product te komen.

Vroeger werden energiecentrales bestuurd met planborden met knoppen. In de afgelopen decennia zijn deze geheel geautomatiseerd maar bijv. met Windows 95. Om dat te upgraden naar de laatste gepatchte Windows 10 kost al gauw 2mln euro en 6 maanden tijd.

Figuur 4 Energie Centrale en de gehele besturing

In bovenstaande scherm zie je connecties van een bedrijf. Als je hiermee bij je baas komt zegt hij “ja en wat moet ik hiermee?”.
De bovenstaande gegevens zijn in onderstaande gevisualiseerd. En dan kun je direct rare verbindingen zien.

Figuur 5 Visualisatie van alle verbindingen naar jouw website.

Ze laten eerst een mooie visualisatie zien van ransomeware. En daarna laten ze het ook in de praktijk even zien. Hoe eenvoudig dat kan.

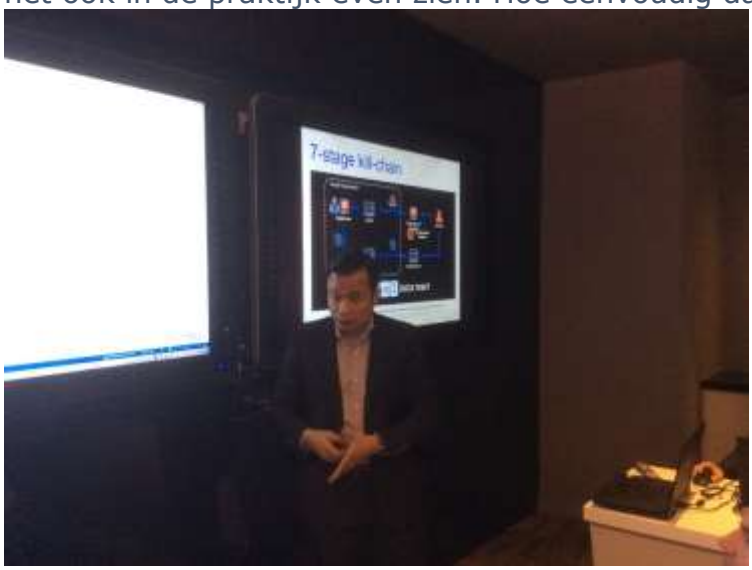

Figuur 6 Melding Mudin laat de visualisatie zien van ransomeware.

KPMG heeft een tool ontwikkeld, de KDR*-tool waarmee in vroegtijdig stadium rare bewegingen op jouw netwerk kan detecteren. Een filmpje wordt hierover getoond. Deze wordt in de komende maanden gelanceerd voor de klanten van KPMG.

*KDR = KPMG Digital Responder.

Samenwerken tussen HBO-I en KPMG:
internship
Research
Knowledge
Collaboration in events (challenge)

Daarna gaan we met de gehele groep terug naar de Board Room en wordt de cadeaus uitgewisseld en bedankt Peter KPMG voor dit interessante bezoek.

42

Malaysia Digital Economy Corporation

http://www.mdec.my/

MDEC Malaysia Digital Economy corporation
Driving transformation
Ons laatste bezoek brengen we op vrijdagmiddag aan MDEC, een overheidsinstelling die verantwoordelijk is voor de ontwikkeling van een technologische en economische corridor in Maleisië. 20 jaar geleden was er vooral olie in Cyberjaya, nu zijn er meer dan 500 ICT-bedrijven waaronder Dell, HP, IBM
Het pand bevat een mooie ontvangsthal die uitkijkt op een vijvertje. We worden ontvangen door Mr. Nick, bij wie Nederland na aan het hart ligt: hij bezocht Delft. Onze houten klompjes ingepakt in Delfts blauw cadeaupapier worden hartelijk in ontvangst genomen.
MDEC werkt nauw samen met de industrie en communiceert met universiteiten en ministeries. Zo werken ze als een intermediair: ze kijken waar de specifieke vraag van een bedrijf ligt en naar het curriculum van universiteiten, ze adviseert de overheid en kijkt naar startup mogelijkheden. Daarbij werken ze nauw samen met de industrie aan stageplekken en banen voor jongeren. Ze regelen ook beurzen voor studenten.
Zo wil MDEC-talent en digitaal ondernemerschap stimuleren in de vorm van *My Digital Maker* en promoot ze de mogelijkheden van technologie onder jongeren met als doel meer techniekstudenten aan te trekken. Bedrijven worden gestimuleerd flink te investeren in deze regio.
Succesverhalen
MDEC gaat uit de stedelijke gebieden het platteland in om jongeren te bereiken en te betrekken bij het computeronderwijs.
MDEC ontwikkelde een speciaal curriculum voor technical entrepreneurs in de leeftijd van 15 tot 17 jaar, met als slogan: *Making a meaningful impact.*
Bijzondere aandacht van MDEC heeft de digitale innovatie van ecosystemen.
Tot zover de presentatie van Nick. Er volgen een paar vragen uit het publiek.
Vragenronde
Hoe krijgt MDEC informatie van de industrie over hun specifieke behoeften?
MDEC zoekt die bedrijven op die passen bij de universiteiten, onder andere op kwartaaloverzichten. Dan organiseert ze meetings, bv met polytechnics en de industrie dat geeft de industrie gelegenheid input te geven voor het curriculum. De overheid doet de standaardisatie en de accreditatie.
Wat doet MDEC als een polytechnic iets anders wil dan het bedrijf?
De relatie met de minister en ambassadeur en MDEC is heel goed, maar MDEC geeft ook eigen advies; het ministerie volgt hun adviezen omdat ze al lang bestaan en hun bestaansrecht hebben bewezen.
Worden er ook initiatieven ontplooid om meer meisjes binnen de techniekopleidingen te halen, aangezien dat in Nederland nog wel een probleem is? Nick vertelt lachend dat zij dat probleem helemaal niet hebben: in techniekopleidingen is de verdeling jongens – meisjes 50 – 50 of 60 – 40 procent. Van veel grote bedrijven zijn de CEO's en COO's allemaal vrouwen, dus er bestaan veel rolmodellen in Maleisië. Hij stelt ons de vraag waarom de meisjes *niet* in ICT zouden willen? We laten deze vraag onbeantwoord.
Tot slot worden we getrakteerd op een grap van Nick over drukte op de snelweg door fitnessbeoefenaars en sluiten we de bijeenkomst – en daarmee het officiële programmagedeelte van deze HBO-i reis - af. Daarna is er koffie met lekkers en een laatste fotomoment.

REISBLOG

44

17 en 18 maart 2017 - veilig in Singapore

Vrijdag 17 maart tussen 17.30 uur en 18.30 uur verzamelen op Schiphol stond in de instructies. Van heinde en verre komen de deelnemers aan de Conference Tour zich melden bij Marie José en Judy. Maar niet allemaal tegelijk. In porties van Zuid-Nederland, Oost-Nederland, Randstad en wat individuele reizigers. We zijn met 41 deelnemers en probeer die maar bij elkaar te krijgen. Op het vliegveld zie je wat bekende gezichten, in het vliegtuig herken je ook wat collega's. We zitten her en der door elkaar. We laten elkaar nog even met rust. Filmpjes kijken, een boek lezen en slapen. We hebben een voorspoedige vlucht. Met een jarige aan boord! Bob wordt door Judy verrast met een verjaardag slinger en de KLM schenkt een glaasje champagne in. Wel een korte verjaardag met dat tijdverschil.

Op het vliegveld in Singapore wachten twee bussen op ons, zodat we opnieuw nog niet als complete groep bij elkaar zijn. In het hotel verspreidt de groep zich naar zijn/haar eigen kamer. Kleine groepjes komen na te zijn opgefrist naar de lobby om zich in nog kleinere groepjes te verspreiden over Singapore.
Met Paul, Paul en Frank wandelen we (Renée) een mooi stuk door Singapore. Wat een metropool. We genieten van het (HBO-) I light festival. Het is een drukke, zaterdagavond. Raar om hier rond te stappen.

Morgen maken we een tour door Singapore. Misschien wel voor het eerst als groep? Pas als we onze keycords met HBO-I badges dragen, zijn we als groep herkenbaar. Misschien morgen al? En anders maandag als we ons voor het formele bezoek melden bij de NanYang School of Information Technology.

19 maart 2017 – Nog even de toerist uithangen

Het is zondag. Dus ook de deelnemers van de HBO-I conference tour mogen nog een dagje weekend vieren. Na een bijzonder ontbijt in een bijzondere ontbijtruimte (hoe kunnen daar ooit met zijn 41-en in?), vertrekken we voor het eerst met de hele groep in één bus voor een sightseeing tour Singapore.

Onder leiding van onze zeer kundige en grappige reisleider Casey, leren we alles over Singapore. Na Londen en New York het financiële metropool van de wereld. Met een bijzondere populatie van Chinezen, de originele bevolking, Maleisiërs en Indiërs. En 9 religies. Allemaal in 1 landje.
Na een wandelingetje in het Indiase district zijn we de eerste deelnemer al kwijt. Gelukkig vindt Erik zelf de bus terug.

We horen dat het land Singapore "Leeuwenstad" betekent, maar dat het eigenlijk "Tijgerstad" moet heten.
We nemen een kijkje bij Marina Beach, met zijn prachtige architectonische gebouwen.

En we bekijken Singapore vanaf grote hoogte, vanaf de 62e verdieping blijven we foto's maken onder het genot van een cola of een sprite.

De tour sluiten we af met een lunch, waarbij de deelnemers die vegetarisch zijn aan een aparte tafel worden geplaatst. En waar we toch ineens ons eigen drankje moesten betalen (of toch niet?).

Dan hebben we nog de middag vrij. Eindelijk was het groepsgevoel er, maar in de middag verspreiden de deelnemers zich weer over Singapore. Of naar het strand, nog een keertje Chinatown, een beetje shoppen, luieren of lekker zwemmen bij het hotel.
Om 18.45 uur stipt lopen we als een makke kudde schapen naar het restaurant vlakbij ons hotel, waarbij we van een geweldig diner geniet. Ook hier word je als vegetariër als apart geoormerkt. Dit keer met een sticker V.

Morgen gaat de formele tour beginnen. Om 8.15 uur zijn we weer een groep!

20 maart 2017

Ochtend
Het regent als we wakker worden. Een mooie dag dus om te starten met een inhoudelijk programma. Alle deelnemers zijn netjes geschoren en gewassen. En eindelijk herkenbaar aan een keycord met badge.

In de bus naar ons eerste bezoek wordt een poging gedaan om er toch achter te komen wie nu wie is. We hebben een smoelenboek gekregen, maar het blijft lastig om te onthouden of het nu Erik van HAN was of Tim van HRO (of was het andersom). Het voorstellen wordt steeds korter omdat we snel op de locatie zijn. "Raymond van Stenden en..." "Ja bedankt Raymond! Je zit in groep B.
De reiscommissie heeft de deelnemers ingedeeld in een B (Business) en een T (Technical) groep. Als makke schapen ondergaan we de keuze van de reiscommissie.

We worden bijzonder vriendelijk ontvangen door de medewerkers van NYP, school of information technology.

Na een korte presentatie worden we in twee groepen rondgeleid door het prettige, lichte gebouw.

Leuk om te zien dat er heel concreet wordt gewerkt met opdrachten uit het bedrijfsleven, ook ingegeven door de overheid.
Met trots vertellen de betrokken medewerkers over hun project of hun opleiding in het innovatie lab.

Sommige projectruimtes hebben een eigen bedrijfsstempel.

Opvallend is dat de studenten die er zitten onverstoorbaar en geconcentreerd doorwerken.
Zouden ze geïnstrueerd zijn over onze komst?

Het hoge percentage dames valt ook op. De medewerkers geven wel toe dat het vooral de Business specialisatie betreft.
We sluiten het bezoek af met een gezamenlijke discussie en natuurlijk een groepsfoto moment!

Middag

De briefing voor de lunch is weer een uitdaging voor de reiscommissie. We eten op de foodcourt van deze technocampus. 6 verschillende balies met 6 verschillende keukens, 42 verschillende eters... Respect voor de organisatie dat het allemaal zo goed loopt!

Na de lunch vertrekken groepen 1 en 2 naar resp. TNO en XVR. Groep 3 (met mij) brengt een bezoek aan NUS Enterprise (National University of Enterprise). Een lichte paniek bij ontvangt omdat onze gastheer nog niet aanwezig is, maar dat wordt heel professioneel opgelost. We moeten even wachten, maar dat vinden wij niet erg, want een van ons ontdekt dat er eduroam is. En dan is wachten helemaal niet erg!

NUS Enterprise blijkt een incubator voor start ups te zijn. Onze gastheer geeft aan hoe de regering van Singapore het ondernemerschap en innovatie stimuleert. De NUS Enterprise heeft een duidelijke missie en visie. Ca. 40% van hun startups is succesvol.

Na de presentatie lopen we nog even rond en spreken met een aantal start up bedrijven.

Alhoewel niet gepland, worden we buiten weer opgewacht door de bus waarin groep 1 en 2 zitten. We rijden gezamenlijk naar de plek waar de startups zich kunnen vestigen als ze zelfredzaam zijn. Een bedrijfsgebouw met 7 verdiepingen vol ondernemingen.

Avond

We sluiten de avond af met een heerlijk buffet aan de rivierzijde.

Na het buffet splitst de groep zich weer af in subgroepjes. De subgroepjes drinken wat, maken een wandeling of boottochtje of gaan lekker vroeg slapen. Of doen zoals Markus.

21 maart 2017

We raken steeds meer geconditioneerd. Iedere avond krijgen we van de reiscommissie instructies hoe laat we in de ochtend klaar moeten zijn en of we wat moeten meenemen. Deze ochtend was het opnieuw 8.15 uur klaar staan. En het meenemen van je paspoort was noodzakelijk.
De deelnemers gedragen zich opnieuw keurig. Geen tegenspraak, op tijd aanwezig, met paspoort op zak. Ook in de bus krijgen we instructies over groepsindeling en eventueel aanvullende informatie. Niet alleen van de reiscommissie trouwens. Van onze buschauffeur horen we of we wel of niet onze spullen in onze bus mogen laten liggen en hoe laat we weer terug moeten zijn.

Ochtend
In de ochtend brengen we een bezoek aan de onderwijsinstelling Temasek Polytecnic, waarbij we naar twee presentaties luisteren.
Gestart wordt met een enthousiaste lezing van de Serious Games Association. De serious games die hier worden ontwikkeld komen tot stand door teams van ervaringsdeskundigen bij elkaar te brengen. We horen een aantal voorbeelden uit de Health Innovation Technology; een game voor het reanimeren van vroeggeboren baby's en een game ter voorkoming van diabetes.

Onze gastheer geeft een mooie inkijk in de cultuurverschillen. Hij geeft aan dat in Singapore het ontbreekt aan documentatie, zoals het beschrijven en valideren van projecten. Je kunt het vergelijken met de recepturen van Chinese koks en de Franse koks. Bij de Franse koks staat de receptuur exact in grammen en milliliters beschreven. Een Chinese kok gaat puur af op smaak.
Op onze vraag hoe je er toch voor kunt zorgen dat de studenten of leerlingen hun creativiteit benutten, antwoordt hij; "haal de ouders en de docenten weg".
Hierna vertelt Jonathan van SIT hoe het onderwijs bij zijn opleiding eruit ziet. We zijn er nog niet helemaal uit welk vergelijkbaar niveau met Nederland het is. Het heeft veel weg van een Associate Degree.
Opvallend is dat (net als bij de vorige onderwijsinstellingen) dat "a life long learning" enorm belangrijk is. De deeltijdopleidingen en volwassenonderwijs doen het goed.
Op onze vraag of er voldoende meisjes instromen bij de SIT-opleidingen, moet Jonathan helaas toegeven dat het ook hier een uitdaging is om meisjes te interesseren voor ict opleidingen.

Middag
We genieten weer van een heerlijke lunch in het gebouw vlakbij het Ministerie waar we in de middag een bezoek brengen. Na de lunch hebben we even tijd om even bij te praten met een collega deelnemer. Van het waardevolle netwerk van HBO-I wordt deze reis optimaal gebruik gemaakt.

Na de lunch brengen we een zeer inspirerend bezoek aan het Ministerie van Infocom Media Development Authority. Singapore heeft als ambitie Smart Nation te worden. Hiertoe is dit Ministerie opgericht. De vrouwelijke directeur geeft ons een spetterende presentatie over de ambities, projecten, doelen en resultaten die bij deze ambitie horen. Technologie en ict spelen een leidende rol.

Een aantal interessante projecten passeren de revue. Een holistische benadering "beyond the classroom" over het benutten van sociaal kapitaal en een project om vooral kinderen te interesseren voor creativiteit en fun "Make & Play". Waarbij het vooral niet gaat om programmeren, maar om het onderzoekend leren en digitale geletterdheid.
Ook hier wordt intensief gewerkt aan meer instroom door meisjes.
Een ministerie voor ICT..... dat zou wat zijn voor Nederland! Met een vrouwelijk rolmodel uit de ICT als minister!

Bezoek Ambassade
Tijdens het bezoek aan ons hotel (een tikkeltje improviseren was het wel) door twee medewerkers van het Innovatie Netwerk van de Nederlandse Ambassade

(Innovatie Attaché) wordt het ons meer en meer duidelijk dat de Singaporese regering een duidelijke visie heeft om ervoor te zorgen dat Singapore een toonaangevend land wordt op het gebied van IT, educatie en innovatie en daarvoor voldoende middelen beschikbaar stelt. We leren nog meer over de cultuur en historie van Singapore. Een mooie inhoudelijke afsluiting.

Avond

We sluiten de avond af met een heerlijk dinerbuffet. Opnieuw een moment waarop volop genetwerkt wordt, ervaringen worden gedeeld. En vooral concreet te kijken waar we het geleerde in de praktijk kunnen brengen.

Na het diner splitst de groep zich weer op. Om in kleinere groepjes nog even naar de tuinen te gaan, een borrel te drinken of de stembanden te oefenen in een karaokebar. Het is immers de laatste dag in Singapore.

22 maart 2017

De tijd in Singapore zit er op. Om kwart over 11 in de ochtend moeten we ons verzamelen voor vertrek naar het vliegveld. Iedereen beleeft de ochtend op zijn eigen manier. Nog even werken, een souvenirtje kopen, een laatste wandeling door Chinatown...
Maar dan is het toch zo ver. Met twee bussen vertrekken we naar het vliegveld. Dag Singapore!

Groepsdynamiek

Hoe grappig is het om te zien dat zelf de meest doorgewinterde reizigers meegaan in de groepsdynamiek. Zelf niet meer weten hoe laat en waar je moet zijn, Vergeten dat je nog een fles water in je rugzak hebt. Het lijkt alsof we alleen nog maar kunnen functioneren op instructies van onze reisleider Kees. Ook weleens lekker hoor! Als groep inchecken en als groep in het vliegtuig bij elkaar zitten. Niet hoeven na te denken, maar gewoon wachten op aanwijzingen.

Kuala Lumpur

De vlucht is heel kort. Het lijkt wel alsof we langer getaxied hebben met het vliegtuig dan gevlogen. Op het vliegveld verloopt alles weer voorspoedig. Wachten totdat Kees zegt dat we naar de bus mogen lopen...
Wat Kees niet had voorzien is dat we alle koffers en deelnemers eigenlijk niet in 1 bus passen. Maar daar heeft de buschauffeur en onze nieuwe plaatselijke reisleider wel een oplossing voor. Gewoon in het gangpad.

Het hotel is een welkome verrassing! Maar we hebben deze laatste paar dagen weinig tijd om de stad te verkennen, dus eenieder probeert al zo veel mogelijk van de stad en omgeving te weten te komen. Te voet, met de bus, monorail of in een taxi. De stad Kuala Lumpur voelt en ruikt compleet anders dan Singapore. We kijken uit naar de volgende dagen.

23 maart 2017

Wat een luxe deze ochtend. We hoeven pas om 9.15 uur met de bus mee. We zijn er allemaal weer bij voor een eerste bedrijfsbezoek in Kuala Lumpur. Na een heerlijk en uitgebreid ontbijtbuffet, worden we met de bus gebracht naar de wijk Cyberjaya waar zich o.a. MaGIC bevindt.
Precies op tijd worden we heel hartelijk ontvangen. Het valt op dat zowel in Singapore als in Maleisië de bezoeken accuraat en op de afgesproken tijden worden georganiseerd. Niets te merken van 'rubber time'!

MaGIC is een initiatief van het Ministerie van Financiën, met als missie "to build a sustainable entrepreneurship ecosystem. To catalyze creativity & innovation for long term nation impact".
Dat valt ook op. Elk bedrijf/instelling dat ons ontvangt begint de presentatie met een duidelijke visie en missie. Wat een helderheid!
Onze enthousiaste gastvrouw (opnieuw een powervrouw!) vertelt vol passie over het bouwen van een community rondom 'haar entrepreneurs'. Door het geven van trainingen, bootcamps, adviezen, faciliteren van workspaces bouwt Magic met hun "magicians" een krachtige community van startups/entrepreneurs.

Het gebouw ademt een informele, innovatieve en creatieve sfeer.
MaGIC ligt in het Science Park Cyberjaya, waar volop gebouwd wordt.
Na een korte presentatie over Cyberjaya en een rondleiding spreken we met een tweetal startende ondernemers die dankzij de faciliteiten van MaGic een vliegende start hebben kunnen maken. Heel inspirerend!

Opnieuw vol energie stappen we in de bus terug naar het hotel. De busreizen zijn de perfecte plek om naast die ene HBO-I collega te zitten om even bij te praten of ervaringen uit te wisselen. Ook tijdens de lunches en diners is het even snel netwerken.
Na de lunch in het hotel ontmoet een selecte groep van onze deelnemers een vertegenwoordiging van een vergelijkbare instantie als de Kamer van

Koophandel. Om 17.00 uur worden we allemaal weer verwacht in het hotel voor een netwerkborrel met vertegenwoordigers van de Ambassade en een aantal bedrijven. Een waardevolle activiteit!

Het dinerbuffet vindt daarna ook plaats in het hotel. We praten gezamenlijk na over weer een inspirerende dag in deze tour. Morgen alweer de laatste dag…

24 maart 2017

De laatste dag van de Conference Tour is een intensieve dag. Er staan nog bezoeken in de ochtend en in de middag op het programma. Na de bezoeken dineren we en vertrekken we meteen naar het vliegveld.
Onze logistieke talenten worden danig op de proef gesteld. In formele kleding naar de bezoeken natuurlijk, maar in het vliegveld wil je toch wat makkelijks en wat warms aan. De makkelijke kleding wordt in de handbagage gepropt of bovenop in de koffer.
En dan staat niet alleen een persoonlijke logistieke uitdaging ons te wachten. We horen van Cees dat er twee bussen voor ons klaar staan. Eén bus waar onze koffers in gaan en die dus meereist naar het vliegveld. En één bus die een selectie van deelnemers naar KPMG brengt, terwijl de rest naar MMU gaat. De MMU bus vervoert onze koffers.
Ons wordt verzocht de koffers op een daarvoor bestemde plek neer te zetten.

Probeer deze informatie maar te onthouden om 7.45 uur in de ochtend, terwijl je nog met je kleding voor de avond bezig bent of zoals Roland die ook nog moet nadenken of de Barbies voor zijn dochters wel in het handbagagerek in het vliegveld passen.

Maar hoe weten we eigenlijk dat de koffers die klaar staan allemaal wel **onze** koffers zijn? Het plan verandert... we plaatsen zelf onze koffers in de kofferbus. Dat geeft vertrouwen!

Maar dan... wie gaat er ook alweer naar KPMG met de niet-kofferbus? Bijna gaat het mis, want ook Raymond is geselecteerd, maar met al die informatie is er verwarring rond vertrektijd. Gelukkig trekt Raymond nog een sprintje in de stromende regen en vertrekt in de goede bus.

MMU

De rest van de groep vertrekt in de kofferbus naar de Multi Media University (MMU). Daar worden we heel warm verwelkomd door het complete managementteam van de MMU.

Wat een hartelijke ontvangst! We worden rondgeleid door diverse labs, waar vriendelijke Profs enthousiast vertellen over hun opleiding.

Tijdens de lunch sluit de KPMG groep zich bij de MMU groep aan. We zijn weer compleet!

De vermoeidheid begint bij iedereen op te treden. We hebben nog even tijd voordat we naar het volgende bezoek vertrekken. Sommige deelnemers trekken zich even terug in de bus voor een powernap.

Het fenomeen Groepsfoto

Bij de diverse bezoeken is vaak een fotograaf aanwezig namens het bedrijf/instelling om ons bezoek vast te leggen. Met als laatste moment de groepsfoto. Over logistieke uitdagingen gesproken... Probeer dat voor elkaar te krijgen met 42 deelnemers. Iemand op het toilet, of net nog even aan het napraten met een gastheer/gastvrouw. Daarom deze twee foto's. Bijna iedereen staat er op. Behalve 1 deelnemer...

Middag

Het laatste bezoek vindt plaats bij MdEC, een overheidsorganisatie die initiatieven en programma's ontplooit en ondersteunt in het kader van de digitale economie in Maleisië. Ook hier is ICT een speerpunt in de beleidsplannen van de regering.

We sluiten het bezoek af met.... Hoera een groepsfoto!

Een lange avond

Na het bezoek bij MdEC wacht ons nog een lange avond. We dineren onderweg naar het vliegveld. Er staat een heerlijk buffet voor ons klaar. Het is nog vroeg, we hebben nog niet allemaal trek. Na het diner hebben we nog ruim tijd, we maken ons op voor de laatste busreis in Kuala Lumpur. De wachttijd is lang, omdat er nog een klein akkefietje is met het betalen van de rekening, omdat de pinautomaat niet werkt in het restaurant.
Eva en Frens gebruiken de wachttijd in de bus om aandacht te vragen voor resp. de docentendag en een bedankje voor de reiscommissie.

En dan rijden we naar het vliegveld, waar de groep zich verspreidt over het vliegveld en vliegtuig.
Wat zullen we slapen.

Weer in Nederland

Half 6 in de ochtend, 25 maart. Het vliegtuig met de deelnemers aan de International Conference Tour aan Singapore en Maleisië is veilig geland op Schiphol.

We kijken terug op een prachtige reis. Met inspiratie, ideeën en waardevolle contacten binnen en buiten het HBO-I netwerk gaan we maandag weer 'gewoon' ergens in Nederland aan de slag.
Bedankt reiscommissie, bedankt deelnemers, bedankt gastheren/gastvrouwen in Singapore en Maleisië.
En natuurlijk bedankt HBO-I die dit allemaal mogelijk heeft gemaakt!

Tekstbijdragen

Tekstbijdragen, foto’s en verslagen van:

Frank Scheurs
Sandra van Steenvelt
John Grobben
Trijntje van Dijk.
Eric Argante
Gwen Maas
Ronald Westveer
Wouter van Ooijen
Giel Vossen
Gerrit Vogelzang
Mirjam Boer.
Jos Foppele
Ineke Huyskens
Raymond Blankenstein
Renée Prins

Deelnemers Conference Tour 2017

Samuil Angelov	Fontys University of Applied Sciences
Erco Argante	Avans University of Applied Sciences
Vincent Bakker	University of Applied Sciences Leiden
Raymond Blankestijn	Stenden University of Applied Sciences
Mirjam Boer	The Hague University of Applied Science
Jeroen Bol	Inholland University of Applied Sciences
Rik Boss	Utrecht University of Applied Sciences
Bob Bus	Avans University of Applied Sciences
Trijntje van Dijk	Saxion University of Applied Sciences
Erik van Dijk	Rotterdam University of Applied Science
Jos Foppele	NHL University of Applied Sciences
Andre Gehring	Avans University of Applied Sciences
Paul Goolkate	Saxion University of Applied Sciences
John Grobben	Rotterdam University of Applied Science
Paul de Groot	Saxion University of Applied Sciences
Richard van den Ham	Fontys University of Applied Science
Edwin Hennipman	University of applied sciences Windesheim Flevoland
Ineke Huijskens	Fontys University of Applied Sciences
Johan Huitema	NHL University of Applied Sciences
Jorg Janssen	HAN University of Applied Sciences
Judy Kaagman	HBO-I
Gwen Maas	Rotterdam University of Applied Science
Marie-José Martens	HBO-I
Eva Metz	Inholland University of Applied Sciences
Wouter van Ooijen	Utrecht University of Applied Sciences
Renee Prins	HBO-I
Marco Reuvers	Windesheim University of Applied Science
Frank Schreurs	Inholland University of Applied Sciences
Sandra van Steenvelt	The Hague University of Applied Sciences
Rob van Stratum	Fontys University of Applied Sciences
Cees van Tilborg	Fontys University of Applied Sciences
Joos Verweij	HBO-I
Gerrit Vogelzang	HAN University of Applied Sciences
Frens Vonken	Fontys University of Applied Sciences
Giel Vossen	Avans University of Applied Sciences
Tim Waters	HAN University of Applied Sciences
Roland Westveer	University of Applied Sciences Leiden
Willem Wenink	Inholland University of Applied Sciences
Peter van der Wijden	University of Applied Sciences Leiden
Rob Willemsen	Avans University of Applied Sciences
Markus Wollenweber	Windesheim University of Applied Sciences
Kees de Zeeuw	Nederlands Instituut voor Studiereizen